

In de Stavorenstraat in Lelystad wonen sinds kort alleen mensen met schizofrenie. Aan weerszijden staat een hek dat alleen van de binnenkant open is. 'Ik weet nu dat ik hier echt vrij ben', zegt Angeline, een van de eerste bewoonsters.

DE STRAAT BLIJFT BUITEN

Twee weken woont Angeline Haselhoef (30) nu in de Stavorenstraat in Lelystad en ze begint een beetje aan het idee te wennen. 'In het begin dacht ik: o jee, nu denkt iedereen natuurlijk dat ik gek ben omdat ik in deze straat woon', zegt ze lachend, terwijl haar ontelbare lange vlechtjes om haar hoofd dansen. Want in de Stavorenstraat wonen alleen mensen met schizofrenie.

De straat is onlangs helemaal heringericht voor een bijzonder woonproject met dertig bewoners. Aan weerszijden is een groot hek geplaatst dat altijd op slot is. Bezoekers moeten aanbellen. De Stavorenstraat is een korte, smalle straat, vlakbij het Oostvaardersdiep. Alles is nieuw hier: de vlekkeloze straattegels, de verf van de huizen, de iele boompjes. En de eerste bewoners die nog onwennig rondlopen.

Je mag hier niet zomaar wonen. Medicatie is absoluut verplicht, drugs zijn absoluut verboden. Daarnaast moeten de bewoners rond de dertig jaar oud zijn, zich hebben neergelegd bij hun diagnose en een eigen behandelaar hebben bij een ggz-instelling.

Angeline woont in een tweekamerwoning die als twee druppels water lijkt op de 29 andere woningen. Binnen zijn de sporen van de verhuizing nog goed zichtbaar. Bij het keukenblok in de woonkamer ligt een grote lamp op de grond. 'Daar komt de eettafel', zegt Angeline. Boven is nog een grote slaapkamer. 'Die is voor mijn zoon Djerrel van zeven jaar. Hij woont nu in een pleeggezin in Urk. Ik hoop dat hij hier ook mag komen wonen want ik mis hem heel erg.'

Tot voor kort woonde Angeline bij Meander, een zorginstelling waar ze zelfstandig leerde wonen. Daarvoor verbleef ze in een psychiatrische inrichting. Over de Stavorenstraat zegt ze: 'Het is stil hier, je hoort alleen de vogels. Vroeger woonde ik in Waterwijk, zeg maar de achterbuurt van Lelystad. Daar klonk altijd overal muziek op straat, daar houd ik van. Ook hoorde ik regelmatig de bus langskomen.'

Inloopcentrum

Toen Angeline voor het eerst de Stavorenstraat in liep schrok ze. 'Ik zag die twee poorten en ik werd

heel bang. Ik dacht: hier wil ik niet wonen, het lijkt wel een concentratiekamp.' Inmiddels is ze positiever. 'Ik weet nu dat ik hier echt vrij ben. Ik mag zelfs een paar weken weggaan als ik dat wil. Muziek mag ik ook gewoon opzetten, ik wacht alleen nog op mijn boxen.'

Vrijheid is een keuze in de Stavorenstraat. Via het hek van de achtertuin staan de bewoners zo in de wijde wereld. Maar als ze de voordeur nemen komen ze in de veilige zone, de Stavorenstraat. Iedereen die hier rondloopt is een bekende. En er is altijd iemand aanwezig van Triade, de zorginstelling uit Flevoland die het project heeft opgezet. Ook 's nachts. Angelina: 'Soms ben ik bang dat ik weer de straat op ren in een paniekaanval, net als vroeger. Ik heb dan het gevoel dat ik stik. Het is heel fijn om te weten dat er hier altijd iemand in de buurt is als het weer gebeurt.'

Op het pleintje in het midden van de straat bevindt zich het huiselijk ingerichte inloopcentrum. Buiten staan picknicktafels met volle asbakken. Bewoners lopen in en uit. Elke dag staat hier een klein legertje klaar aan maatschappelijk

werkers, persoonlijk begeleiders, zorgassistenten en sociaal-pedagogische hulpverleners. Hun hulp is vrijblijvend. De een maakt er veel gebruik van, de ander vrijwel nooit.

'Dit inloopcentrum is de grote kracht van ons woonproject', zegt Carola Koehoorn, manager van Triade die een soortgelijk project in Almere leidt. 'De bewoners kunnen elkaar hier makkelijk ontmoeten. Er ontstaan vriendschappen.' Maar minstens even belangrijk is het volgens Koehoorn dat het personeel hier ziet hoe het met de bewoners gaat. 'Ik geloof niet in wekelijkse gesprekken om de tafel', zegt Koehoorn. 'Liever speel ik hier een potje tafeltennis met iemand en vraag ik na afloop even of alles goed gaat.'

Naderende psychose

Juist door samen heel gewone dingen te doen merk je volgens haar hoe het met iemand gaat. Koehoorn: 'Als een bewoner steeds heen en weer loopt vraag ik: ben je onrustig? Vaak heeft die persoon dat zelf dan nog helemaal niet in de gaten.' Al het personeel is getraind in het herkennen van

signalen die kunnen wijzen op een naderende psychose, zoals het mijden van sociaal contact. Als iemand plotseling niet meer naar het inloopcentrum komt, is dat dus ook belangrijke informatie.

Het woonproject leidde anderhalf jaar geleden tot veel verzet in buurt. Op dat moment woonden er in de Stavorenstraat jongeren die voor veel overlast zorgden. Inbraken, geluidsoverlast, graffiti – het was aan de orde van de dag. 'Het was echt een rotstraat', zegt Koehoorn. 'En de bewoners dachten wat krijgen we nu weer?'

Door de buurtbewoners nauw bij het project te betrekken en ze ook inspraak te geven, is het tij inmiddels gekeerd. Koehoorn: 'In de Flevopost werd laatst gesproken over de Schizofrenenstraat. Daarna kregen wij een mailtje van de bureaus waarin stond: "Zo mag er toch niet over onze bureaus worden geschreven!"'

